

Jekabaara

Jamana

World Vision

Cikela ceman n'a musoman kunnafoni seben

a bɔ bɔ kalo o kalo

Jamana baarada la BP: 2043 Bamako (Mali)

Cikan ka bɔ CMDT yɔrɔ ka se koɔri cikelaw ma 2004-2005 baarasan kun kan

je 3nan

Dantigelian

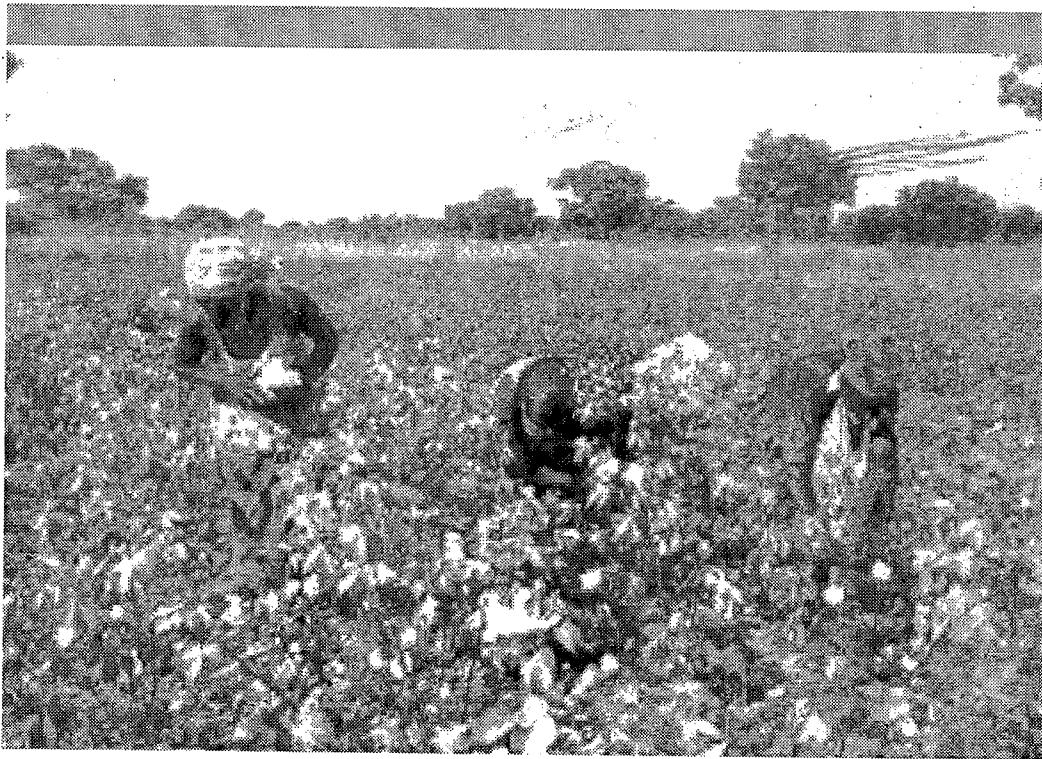
Ka ta san 2004 mekalo tile 10 ka se a tile 16 ma, an ka jamana kera Afriki Saheli jamana bɔe jatigi ye, ka da u ka tɔnba ko : CEN-SAD (Sensadi) jamana nemaa bisimilali kan. Kabi jumadon, mekalo tile 14, jamanakuntigi tan ni kelen ani minisiriñemaa fila bisimilala an ka jamana kuntigi Amadu Tumani Ture fe.

An be se kà fɔ ko Mali ka kan ka waso ni danayaba in dali ye a kan. Awa, an k'a ke cogo bɔe la walosa tɔn in nemadya min bəna to an bolo sanni jamanakuntigi ka njögɔnye wəre ce, an kɔ ke ka je. Nō kera, siga hali kelen t̄ la an ka jamana b̄a ka jamana bayd sawurd kɔrɔ sɔrɔ, nō ye dunanndon ; jamanabaara ani kolatilen ye jamanaw ni njögɔn ce.

Cen-Sad ye tɔnba ye farafin jamanaw ni larabujamanaw bɔe njögɔn sɔrɔ min kɔnɔ Afriki kunda. An ka jekanisendiya ke an ka jamana nemaa fe nin ko in na, barisa a kekojuman an fe, o ye wasa ni kunnawolo ani njetoasira birifimiba de yangalen yan ka jamana kunna min be dijenatigae nɔgɔya an bolo.

Ala ka barika don Cen-Sad ka ko la !

Tumani Yalam Sidibe

Koɔrisene lahala Mali kɔnɔ

je 4nan

Danbetɔn ye netaatɔnba ye kati serekili kɔnɔ

je 9nan

Ntolatan sariyaw

je 11nan

Dugubila kafisa
laadawuli ye

je 8nan

"Kalan be mɔgɔ sɔn hakili la, nka kunnafoni be mɔgɔ bɔ kurnpan ne" Yɔrɔ Ulen Sidibe

Nemaa ka laseli

Nin yərə in na ne wajibiyalen don ka n ka nisəndiya jira ka nesin an nən jənəgən kuraw ka baara kəcogo numan ma, nə ye jekabaara ferrebagaw ye jamana fan bəe fe.

Hamidu Konate

Hali ni baara taabolo kura in ma məen senna fələ, barisa a bə damine kalo wəorənan na sisani. O nə ta bəe, bataki sərətaw bə jira an na ko jənəgənya in bə ka ke a nemə ladiriya kənə. Tiŋe don, baara kolo-girin bəe nə damine geleyaninw bə jənəgən na. Aw m'a ye, samiye fe, walasa i k'i ka forokene lasərə, i wəjibiyalen don ka bin nkəmimaw ka forokoili kun dere !

O kanma, n bə jini an jənəgən kuraw fe u k'u səbe don jekabaara feereli ma u ka sigidaw kənə. Nə kera, u fana bə fara an ka jamana in kənə kunnafoniko ; a faamuyako

**An ka
jekabaara
kalan**

; an'a kalanko yeelenbədaba dəw kan. O kanma, u ka baara man kan ka dan Jekabaara feereli danma ma sigidaw kənə, u ka ke a la-jagabagaw fana y'u ka tənw ; Aw ani jekulu təw kənə sigida kunda. N bə fə k'u ka ke jamana baarada ka lasigiden tigitigiw ye.

Olu de ka kan ka kunnafoniw lase Jekabaara ma. U bə se kə kun-nafoniw lase an ma sigida taabolow bəe kan : politiki ; farikolojenaje ; seko ni dənkow ; sənefən w san-nifeere geleyaw n'a nəgən w taabolow ; adamadenya temesiraw...

N te se ka jemukan in kuncə kasərə n ma dugawudon ke ka nesin sigida bəe ma san numan kola. Ala ka sanji nafama bin yərə bəe, ka sənefən w sabati ani ka bin numan caman wuli an ka baganw ka balo kanma.

Fən min ye forotigiw ni bagantigiw ye, olu k'a dən k'u taalan ye jənəgən ye. Jənəgənmakoto ani jənəgənfaamuya de bennen bə ni jamakulu fila ni jənəgən ce haali. Sigida ka həre bə de la. Awa, ni geleya dun ma to nabali ye, an kə ke cogo bəe la o mankan kana dugutigibulon kəsagon. Ni adamadenw sənna, u bə fura nəgən sərə geleya kunba bəe la ! Kən ben.

**Hamidu Konate
Jamana baarada nemaa**

Dijewuli

Bəe n'i ka don don
Balo don bə, saya don bə
Awa, saya kədon fana bə.
Nin don ninnu kelen si
Te adamaden sako la.
Ni maa t'i woloyorə sugandi
I kəni b'i sayərə segərə.
Nin bəe la,
min kafisa
O ye balowaati labaarako
numan ye.
I fəra də kə
Də bə fə i kə
Nka sawura min bə to i kə
O ye kewale de ye :
A numan
A juguman
A nə nafaw
A nə gaasiw
O kanma
Dijə bəe, wulili kana an jərə
Nkən kən mako don
An yere ta kewaati la
Nə kera
An bə dijə kura ke
ka sərə
ntumuw tilara an sogo la
Dijə kərəba bangu rə/
O de kera Sunjata ta ye ;
O de kera Da Mənzən ta ye :
O de kera Segu Amadi Boloje
Sidibe
ta ye, ko Bilisi".
Awa,
O de bə kən fana ta ye
Nən yə lajini.

Tumani Yalam Sidibe

Hakilisənekene

Jeliw ko ko : "kə dən kə to ; kə men kə to ; kə se kə to, o nəfə ka bon ni dijə moriba bəe lajelen kə negewalan kənəfen ye. An tən dusu da kə ben taabolo sabu n'ma. Nə kərə, a də rə, a nə denkan-sig kə de !

Tumani Yalam Sidibe

Cikan ka bə CMDT yɔrɔ ka se kɔɔri cikelaw

ma 2004-2005 baaranan kun kan

Kɔɔri sɔngɔ yelenni ko fɔrɔ 2004-2005 baaranan kan ma. A bə bə kilo dɔrɔmɛ 40 na ka se 42 ma. O ye kɔɔrisenew ka dusu donni sababuba ye ka nεsin kɔɔribasenɛ ye, ka sɔrɔ u ma barika ka kɔɔricikelaw bilas ira kɔɔri alite juman cikeli la, an yà naniya ka nin cikan in lase u ma tellière la. N'u ye baara ke nin cikan in kuntilenna ye, ala barika la, kɔɔri juman bə sɔrɔ ka caya. Cikan in temesiraw file ninnu ye :

1°) cikelaw k'u fanga di kɔɔri alite juman sɔrɔli ma, kò k'u ka juman sɔrɔli ma, kà k'u ka jumifɛn kolo girin ye.

2°) janto ka ke dugukolo cogoya la danni waati kɔɔri ðanwaati ka ke sanba nalen kɔfɛ, dugukolo sumalen don waati min.

3°) An ka kɔɔrisi furakɛ a nɛma. O b̄a to barika bε don kɔɔrisun misenw la, k'u tanga ka bə fijebaw ka tijeni ma ani nagasili sira werew.

4°) Nəgə donta hake ka kà cogo la. An kò baaraw ke waati bε lakolidenw ka bilasirali kadsura kənə. An kana baara si ke an kufɛ ka sɔrɔ an ma lakolidenw ka ladilikanw jini.

Kɔɔri kalite juman sɔrɔli ju bə bə a foro ladoncogo la.

5°) An ka kɔɔriforow ladon a nɛma. O b̄a to an bə bə an ka kɔɔri wulicogo nà taasiraw bεe kalama. Kɔɔriforo kələsiliko juman jɔyɔroba bε kɔɔri kalite juman sɔrɔli la ;

6°) An ka kɔɔrifurakɛ ke ka ben lakoliden ladilikanw kuntilenna ma. O yà fɔ an ye cogo min CMDT ka kɔɔrifurakɛ siratege la, an kò latiime.

7°) N'a n bəna kɔɔribə damine, o kà sɔrɔ bɔrɛ fila b̄an kanna. An bε kalite fɔ ke kininfɛbɔrɛ kənə, ka kalite sabanan ke numanfɛbɔrɛ kənə.

8°) An ka kɔɔri bəlen bila yɔrɔ senuyalen na walasa kà kisi fɛn werew nagamini na a la min t̄a də ye. Awa, ni kɔɔri sumalen don, an b̄a yereke

kənɛma fələ fà su maya ka ban. O kɔfɛ an bε t̄a bila bon kənə.

9°) kɔɔricikela kà sekä bεe ke walasa ka kɔɔri alite juman sɔrɔ. Ale yere ka nafa b̄o de la. Awa CMDT fana ka nafa b̄o de la. O de bəna ni mali jaman yere kunnawololi ye dijɛ kɔɔrisugubaw kənə. Ni mali ye kɔɔri juman lase sugubaw kənə, o b̄a to dijɛ kɔɔri sanbagaw ka danaya bε sabati a kan. O bəna ni kɔɔricikelaw ka here de ye, barisa a bε ke sababu ye k'u ka nafa sɔrɔta caya u ka baara la.

**Abdulayi Trawele
Cike yttrialite
baarabolo nɛmaa,
CMDT nɛmaayala la
Bamako (Mali)**

Koɔrisene lahalaw Mali kɔnɔ

(ka bi 1960 san ka se bi ma)

Koɔrisene donna an bara yan Faransi jamana koɔribaaaa taabolo de fe, nɔ ye CFDT ye, walasa ka Faransi koɔri wurusi iziniw labaara. Nka, taalen je koɔri kera a seneyɔrɔw ka nafolosɔrɔfén kologirin ye ka da CMDT ka cesiri kan.

I - Koɔri jɔyɔrɔ Mali ka nafoloko la :

Koɔri jɔyɔrɔ Mali ka nafoloko la, o te fo bɔ belen bi. An be don min na i ko bi, koɔri be Mali ka sɔrɔ daw nɔkun % 8 de la. Fen min ye kɔkanfen feeretaw ye, koɔri bɔ jɔda % 33 de la. Awa, maa miliyɔn saba (3) nɔgɔn de ka

1960-1961 baarasan

Kene hake	Sɔrɔ hake	Kilo hake tarila
Tɔri 28 360	Tɔni 6 381	Kilo 225 tarila

dijenatige sirilen bɔ la.

Koɔrikoko jatedenw :

Ka ta CFDT waati la fo ka se san 1974, jateden ninnu de sɔrɔla koɔri la.

Koɔri sɔrɔ fo ka se 2003-2004 baarasan ma :

Baarasanw	1999-2000	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004
Tari hake koɔrla	482 299	227 908	532 163	452 415	548 895
Koɔri koloma sɔrɔ	T. 459 123	t. 242 795	t. 570 989	t. 438 789	t. 612 537
Koɔri sɔrɔ tari la	Kilo 952	k. 1065	k. 1073	k. 970	k. 1116
Koɔrimugu sɔrɔ tari la	197 089	101 893	239 971	180 818	255 822
Wurusili sɔrɔ %	% 42,9	% 42	% 42	% 41,4	% 41,76
Koɔrimugu tari la	Kilo 409	k. 477	k. 451	k. 400	k. 466
Koɔri koloma %	% 51,2	% 52,8	% 52,5	% 52,8	% 52,58

(tableau)

Ka ta 1960-1961 baarasan na, ka se san 1969-1970 baarasan ma, cikela tun be sefawari dɔrɔmɛ 3 ni tama 2 de sɔrɔ koɔri kilo la. Nka, ka ta 1970-1971 baarasan na ka se 1973-1974 baarasan ma, koɔri kilo sɔngɔ o yelenna ka se sefawari dɔrɔmɛ 4 ni tama 2 ni murumuru ma, ka se sefawari dɔrɔmɛ 5 ma.

Warifangabin (dewaluwasɔn) kelen kɔfɔ, koɔri sɔrɔ bɔra tɔni 293 021 na 1994-1995 baarasan na ka yelen ka se

tɔni 405 939 ma 1995-1996 baarasan na.

O waqtı furancé kelen na, koɔri kilo sɔngɔ bɔra sefawari dɔrɔmɛ 26 la ka se dɔrɔmɛ 31 ma.

(tableau)

Koɔribaaaa taabolo labancogo Mali kɔnɔ :

CMDT sigira sen kan san 1974. Musakabɔbaga caman bɔ la. A ka baaranafolo hake ye sefawari dɔrɔmɛ miliyɔn 32 500 ye. A kuntillenaw ye ninnu ye :

ka koɔriseneyɔrɔw layiriwa

ka cikelaw ka netaa sabati ni barika donni ye koɔrisene na.

juman.

Waribon (bankiw) jekulu : koɔrifuraw ni nɔgɔw sanni kanma ; koɔri san-nifeere nafolobo. O waribɔbagaw tun ye faso bankiw danma de ye. Nka, sisani jamana werew bankiw sen donna a la, baara sabatili yere kanma.

Kenyɛrɛye mobilitigiw de bɛ koɔrimugu wurusilen bɛe lase pɔru (gejida) la. Awa, olu de bɛ koɔri koloma hake % 20 fana doni.

Huicoma, ale bɔra CMDT de la. Ale be koɔrikolo san, kà ke bagandumuni ye k'feere koɔriseneyɔrɔw cikela bagantigiw ma.

Yelema minnu donna CMDT taabola la :

Ka ta a sigidon na sen kan, ka se bi ma, yelema nafama caman donna CMDT taabolo la. Olu ye :

koɔrisi kololenw la donni koɔrisene na :

koɔrisene cogo kūraw waleyali.

Senekemasiw fanga bonyali baaraw la ; barika donni numuw ka baaraw la ani moterima senekeminew.

Balikukalansow matrafali

Duguyiriwatɔnw (AV) sigili sen kan, olu minnu kera koɔrisene sabatili sababu ye Afiriki tilebinyanfan koɔriseneyɔrɔw la.

Musow ka netaa jekuluw la pagali

Forobabaaraw waleyali : siradilanw ; falaw labenni ; dugu jiko sabatili ; kenevakow waleyali (adamadenw ni baganw ka keneva)...

AV jɔyɔrɔ bonyara haali koɔriseneyɔrɔw yiriwali la, ka da sugulabaara saraw sɔrɔli kan u fe ; ani netaabaara werew waleyali u fe, min ju bɔra CMDT taabolo kelen kɔnɔ caman for ola koɔri wurusi iziniw fana hake kan, ka ben koɔri sɔrɔ yiriwaw kan fɔlɔ, koɔri kɔkanfeere tun be ke Somien ni COPACO de fe. Nka sisani CMDT de bɛ Somien jɔyɔrɔ fa. Ale (CMDT) ni COPACO de bɛ Mali koɔri kɔkanfeereko bɛe latige.

Jietacba in nà ta o ta, geleyaba de bɛ CMDT kan ka bi san 1999 kg da zuwenkalo san 2004

kɔɔrimugu sɔ̄ngɔ̄ jasili kan dijɛ sugubaw kɔ̄nɔ̄. Dɔ̄ farala o geleya kan ka da cikelaw ka murutili kan kɔɔriseneko la 2000-2001 baarasan na.

O geleyaw yà jira'baaraba ka kan kd ke cikelaw ka kalansiraw siratige la, faamuya taasira fe.

Ni cikelaw ka wari sɔ̄rɔ̄ hake dɔ̄nnən don kɔ̄ri sɔ̄rɔ̄ la, san cogoya fana tɔ̄nɔ̄bɔ̄li ke ko puman wajibiyalen don sanji ka senefen wulitaw sabatili la, i nà fɔ̄ kɔ̄ri : sanji joonaw ; sanjihaké pini-nenw an'a nacogo puman baarasan kɔ̄nɔ̄. Nka, nin kow sabatilen te waati bɛe. Misali la, 2002-2003 baarasan sanjiko geleyara kosebe.

A.2. Cikelaw kalanni ye wajibi ye :

Dijɛ faadenya sugubaw kɔ̄nɔ̄, puman ya dɔ̄rɔ̄n de bɛ feerefənw bɔ̄ nɔ̄gɔ̄n na. Mali kɔɔrisenew dun nesinnen bɛ kɔɔrikenebw de seneni ma, ka kaliteko ke bolokɔfeko ye. U ka kene sene-taw an'u ka kɔ̄ri kalite lahalaw b̄a to waati caman na u te se k'u ka kɔ̄ri puman bɔ̄. Kɔ̄ri segesegeli te ke belen, ka masɔ̄rɔ̄ o baara tora cikela jekuluw yere bolo.

Fen min ye sene-nafafenw laseli y'u yere ma, cikelaw ma laben a niema fɔ̄lɔ̄ walasa kb̄ baara ke.

Olu ye : nɔ̄furaw ; kɔ̄rifuraw ; sene-keminew.

O bena ni nɔ̄gɔdɛsɛ ye, n̄b̄ ye kɔ̄ri kalite jugu sɔ̄rɔ̄li sababu ye.

Feeɛ dun si sigilen te sen kan ka se bi ma, min b̄a to cikelaw bɛ u ka baara fanga foro bin. O de dun b̄a to kɔ̄ri sɔ̄rɔ̄ta bɛ se ka wurusi ko puman an ka iziniw fe. CMDT senbɔ̄li siralabenw la, o fana nana ni geleya ye kɔ̄ridoni na.

Geleyaw

Kɔ̄dɔ̄wari kelé kera sababu ye ka dɔ̄ fara kɔ̄ri doni musakaw kan, barisa a kera wajibi ye an ma an kān ka kɔ̄ri lateme Lome pɔ̄ru (gejida) ani Tema ni Takoraji pɔ̄ruw fe. Fen min ye nɔ̄gesiraw fe taama ye, geleya sɔ̄rɔ̄la o fana na.

O bɛe kɔ̄fɛ, kɔ̄ri doninaw ka sendika jekuluw te se k'u ka benkanw bɔ̄ a sirafe, ka ben kɔ̄ri donini taabolo ma. U ka

mobilis hake n'u kalitew bɛ dafɛ ja-manaw taw jukɔ̄rɔ̄ kosebe.

B : Kɔ̄ri bayelemani an bara yan

Mali bɛ se kān ka kɔɔrimugu min labaara an yere fe yan, o hake bisigi ye tɔ̄ni 7000 ye. Komatekiki (COMATEX) ta ye tɔ̄ni 2000 yb la, ka Fitina-SA ta ke tɔ̄ni 5000 ye.

Nin de ye kɔ̄riko taabolo lahala kunbabaw ye an bara yan bi. Awa fura ka kan ka sɔ̄rɔ̄ minnu na sanni san 2006 ce, o min bolodalen don CMDT kenyereye tigiyi kanma.

**Nin ye Zan Dosayi Jara
ka lase n̄e dɔ̄w ye, a ye min ke
san 2004 makalo tile 8**

Labenbaga : Tumani Yalam Sidibe

Ka bɔ̄ Ncɔ̄bugu

Nbalima jekabaara kanubagaw naná sebenbagaw, aw ni baara. Ne Iburahima Jara be seben in ci jekabaara sebenbagaw ma, kà n felaw fɔ̄ u ye. Bamananw ka kuma don : jidən, sodən ; yeredən de nɔ̄gɔ̄n te ! An ka baara de dun bān ka yeredən sabati. Aw de bān ka kokɔrɔ̄w to an hakili la, ani kān bilas ira kalan dakun ma. Ne ka lajini ye jekabaarako in ka taajɛ ye, barisa cikela ni baganmarala animennikela, ninnu si ka baara te sabati kalan kɔ̄ ani bɛn. Jekabaara de dun b̄o fen fila sabati cikela bolo. O benna ni bɛe lajelen ka wulikajɔ̄ be waleyaw je-ka-baara kɔ̄nɔ̄. A wa, o

de la hali balikukan poroze te sɔ̄rɔ̄ nān ma kalan. Dugu ka bɔ̄nɔ̄gɔ̄la yere fana te se ka ke kalan kɔ̄.

Jekabaara kumasen dɔ̄n faamuya ka gelen ne fe. Ne b̄a fe aw ka nɔ̄gɔ̄ya don olu la. Ne ka foli bɛ jekabaara sebenjekulu ye.

Iburahima Jara

Kabɔ̄ Ncɔ̄bugu (kolokani)

Jaabi

N balimake Iburahima Jara, i ka bataki sɔ̄rɔ̄la an fe awa a kɔ̄nɔ̄kow yān lawasa haali. An hakili la e bɛ se ka jate jekabaara kanubaga jɔ̄n-jɔ̄n dɔ̄ ye kolokani fen min y'i ka lajininw ye n̄b̄ be kumasenw taabolo kan, an b̄a jira i la ko « poyiw » ni

« hakilisene » kumasenw geleya dabəra a kanma de. A kun ye ka kalanabaga bila hakilijagabɔ̄ de la. O fana ye kalan taasira sanfe wajibi dɔ̄ ye e yere be se k'i yere-laje poyi sebənw la ka ci an ma. I kā dɔ̄n jekabaara ka lajini ye fen fila de ye : fɔ̄lɔ̄, kā kalanbagaw kunnafoni kumasen nɔ̄gɔ̄manw kɔ̄nɔ̄, walasa k'u bɔ̄ kunpan na filanan, k'u kalan kumasenw kɔ̄rɔ̄ jinicogo la walasa k'u hakili dayelen.

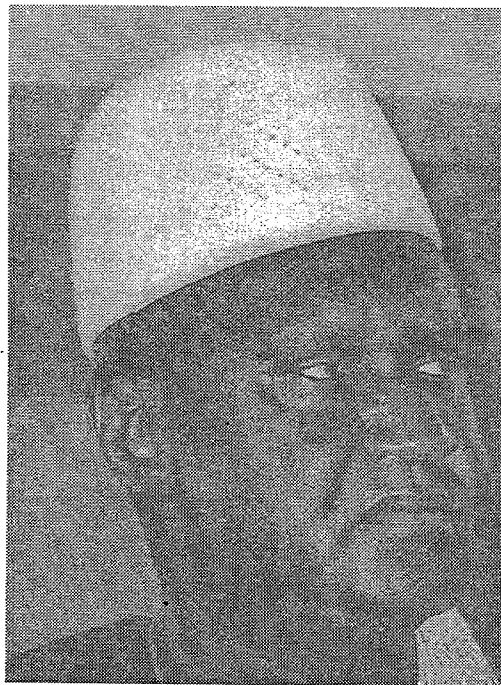
An hakili la i ye faamuya sɔ̄rɔ̄ nin jaabi in na, seben werew ke ka se an ma.

Tumani Yalam Sidibe.

Kolosili : Bataki in bɔ̄ra a Iburahima Jara de yero, ka bɔ̄ Ncɔ̄bugu Bolibana, arajo Belédugu la Kolokani.

Ka kɔrɔlen kuraya

Ka bi san 2004 awirilikalo tile 28, Malidenw bɔ̄ kalama ko yelema donna an ka misiri-sigidaw la. Fen min ye minisiri-nemaa ye, nō tun ye Ahamedi Mohamedi Agi Amani ye, ale nɔ̄nabilara a yere ka gɔfrenama minisiri dɔ̄ fe, nō ye Usumani Isufi Mayiga ye. Fen min ye minisirisow hake ye, o bɔ̄ra 28 na, ka ke 27 ye. Awa, minisiri kɔrɔsigi (minisiri delegew) bɛ̄ bɔ̄ra yen. Nka, o n̄a ta bɛ̄, maa faamuyalenw ka fɔ̄ la, peresidan Amadu Tumani Ture ma kowere ke nin ye ni kɔrɔlen saramayali te kura yecogo kɔnɔ. N'a bɔ̄ra minisiri nemaa yere la, ani minisiri fila wrew, kɔrɔlenw bɛ̄ y'u jɔyɔrɔ sɔrɔ kokura. N'an dun ye jatemine ke, an

*Mali minisiri nemaa kura :
Usumani Isufi Mayiga*

bɔ̄ ye kà si de tun mā jɔyɔrɔ fa, o de kanma, "ATT" ka sanfila fɔ̄lo jamana kunna, o kuma de cayara ka sɔrɔ wale kologirin bère ma ke. Faantanya ni desenyerekɔrɔ de kera Maliden jama fanba ka sɔrɔfenw ye san fila ninnu kuntaala bɛ̄ kɔnɔ.

Awa, nafolo njematununa fan bɛ̄. O de kanma, maa caman tun sigilen be a kan ko peresidan Amadu Tumani Ture tun banc

yeləmaba de don gɔfrenama kɔnɔ. O ma ke. O ye jama jigi waaro. N'an temena o kan, balanakoba wère ye maaw lasɔrɔ gɔfrenama kurako in na. O ye kiiritigilamaaw ka minisiri yelemani ye, ka metiri Tapo lataa, ka maa were bila o n̄a na. Maliden jama fanba ma o faamu je si ma, barisa, ni maaw tun be minisiri kɔrɔw la minnu tun be k'u jɔyɔrɔfa a nemaa, metiri Garaba Tapo tun yolu nekunmaa dɔ̄ ye.

Munna peresidan Amadu Tumani Ture yà bolo bɔ̄ minisiri Garaba Tapo kan ? Baarakela de ko man di a ye wa, walima ale yere tā dɔ̄n tijé yere la a be mun de ke ? O ye jininkali gelen ye min jaabi te se ka sɔrɔ maa were bolo "ATT" kelenpe kɔ̄.

Fen min ye kamanaganko sabanan ye gɔfrenama kurako in na, o ye jekulu kɔrɔ ka "bilan" (baara kelenw dantige) kɔbaliya ye jamanadenw ye. Lada don demokarasi (jemu fanga) jamana bɛ̄ kɔnɔ, ni gɔfrenama jekulu min ye baara ke waati kɔnɔ jamana kunna, nō bëna baara bila, a ka baara kelenw bilan be ke jamanadenw ye, walasa olu kà dɔ̄n mun de sera ka waleyja jamakuntigi ka porogaramu taabolo la, ani mun ma se ka waleyja a la, ani o sebaliya kun. An ka jamana kɔnɔmaaw degelen don porogaramu lamen de la, nka a waleyali taasira tora u ma kunpanna sanga ni waati bɛ̄. O man kan.

Nka, dije dɔnnikselabaw ka kuma don, inà fɔ̄ Bilezi Pasikali, ka bɔ̄ Faransi jamana kɔnɔ, ani Baramadana Kamisoko, ka bɔ̄ lawale kɔnɔ mande : yelema o yelema, here ni madsiba bà la. A tɔnɔba cogo de bɔ̄ ke nin dɔ̄ lakelen wolobaga ye. O kanma, an kana denjenin n̄a koliji fɔ̄lo ko ni gɔfrenama kurako in na. An kà fana laje boara la walasa kà majamu walimo kù kɔrɔmatige.

Tumani Yalam Sidibe

U ko...

Cessiri ye ko sablama ye ketaw kanma, nka a ka ke sekow kan de. Nɔ̄nte ce be tige kasɔrɔ je ma sɔrɔ kow la !

**Ngolo Kulubali
ka bɔ̄ Mentenbugu
(Kolokani)**

N'i yà men muso nagalenga, ce saramaba de ko don. Ni danbe te ce la furumuso kɔ̄, sigiyɔrɔ fana te muso centan na anwbara !

**Jajiri Trawele
ka bɔ̄ Jiamabugu
(Kolokani)**

Kɔnɔ ni kɔnɔ suruku, ninnu bɛ̄ ko komadaw de. Dije kɔnɔ, ni maako te ko o ko la o ko te saramaya !

**Musa Kulubali
ka bɔ̄ Kati Malibugu**

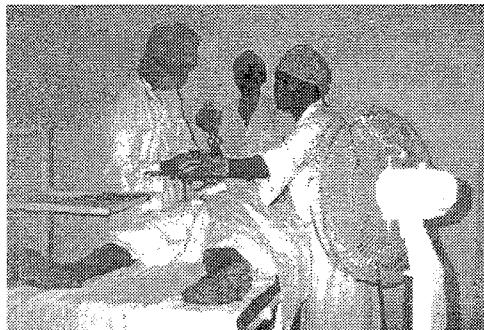
An kana danmateme don ko si la. Koba danmateme bà ke koba lankolon ye. Awa, konin danmateme fana bù ke negintoko ye. Ko be ka ni hake kadara de kono.

**Manbi Jaré
ka bɔ̄ Fasa (Kolokani)**

Nin u kow fara a nogor kan
Tumani Yalam Sidibe

Banabaato ladonni

Kalo o kalo, an be kuma bana də taabolo kan. Nka nin sen in na, an bəna ladilikan kerenkerennen de di aw ma, min ni waati cogo ya be tali ke nəgən na. An be samijedonda waatiw de la sisan. Samijedondaw ni samijé kuncé waatiw de dun ye bana caman sərə waati bərebew. ye : sumaya ; təgətəgənin ; kunfi-

*Banabaato ladoncəgo be dəgətərə
ka baara sabati*

latu ; den-diməgəninw ka bana ditaw... Awa, nin bana kelen kelen bəe be dankari an farikolo ka jolenya la cogo min na, u bəe dankari a bolonafolow la o cogo kelen na. Awa, ni bəe be se ka bana ninnu sərə, denmisənw kəni ye kenekanbilafen y'u bolo, ka da u fariko fegenya kan. O kanma, sanga ni waati bəe an ka kan kəlu ka kenya taabolo kələsi. N'an ye fen də y'u senna, i n'a fə farigannin ; farifaga ; kənəboli, fo ka se fəəno misənninw ma ani kənədimi misənninw, an ka kən k'u furake an yerev nagakərə.

Nō ma makojə, an ka se ni banabaato ye teliya la dəgətərəso la. O be ke sababu ye ka geleya saba künbo an kan :

banabaato lafili ;
Musaka damateme keli ;

Banabaato ka san baaraw lagosili.

O temenen kə an kən hakili to a la ko banabaato ladon cogo yere de ye bana fura jənjən fəlo ye. A kera denmisən ye wo, a kera məkərəba ye wo, an kə den ke banabaato bəe məko be bahməw n'i sigijəgənw ka məko denmisən kəkita la : ka bare kə

fe adamadenya la a nənatigewaatiw kənə ; kə berebere ni nafamadumuniw dili y'a ma ; ka lafiya sabati a kan a ka sunəgə waatiw kənə, barisa sunəgə waatiw de ye bana fijəbəwaatiw ye. A man kan cogo ya si la an ka kuma gəlenw fə banabaato ye a ka ko ketaw la, walima kə jira a la kən səgenna a kərə. Aw mə ye, bana bə adamaden labin sanga danmadənin dərənpe de kənə. Nka, walasa bana o ka kəle, ka banabaato lajə a senw kan, o ye tile caman kuntaalako ye. An kə dən fana ko bana bəe bə se ka kəle ka sərə u ma kubə yere. Awa musaka bəre yere ko te. An ka sigidaw ka senuya ; kən ka duminiw dalakuru ani k'u dun dun waati la ; fen min ye diməgəw ni jatakəliw ani neberew ni nəgədonni fen misen təw bəe ye, an be se kəlu kəle n'an ka

nəgenw an qən basigida təw bəe senuyali ye. "Ka geresili ke nəgenw kənə", o te maa si baliko ye bi duguba kənə ani dugu misen kənə. O be cogo min na, nəgenw da labenni fana bə cogo la.

Fen min ye dugu jisigidaw kənə koli y'an ka denmisənw fe, an kə bali, barisa, dənnikelaw ka fə la, ni jinəgə basigilenw ye sosow dəgayərə n'u labugunyərə ye, dugu dəfə ji basigilenw fana ye banakise caman basigiyərəw ye. Lawale dəgətərəba də ka kuma te wa, "adamaden te sa, a bə yere faga de !". Dəgətərəba in, nō ye Məntəji ye, hali n'a ka yeta faamuya ka gelen anw kunfinw ka dənniya ma, an kə dən dərən ko : yəretanga be farikolo kisi bana juguw ma. Farikolo keneman ladonko juman de dun be si kuntaala jan dən ma.

Tumani Yalam Sidibe

Ka bə Gərə

Ne Jume Sinayogo nisəndiyalen be nin bataki ci Jekabaara kunnafonisəben nəmaqyaso la Bamako, ka Gərə Awe dugu 10 ka kunnafoni d'utulo kan.

Gərə ye dugu ye min be Kita kafo fe, Sirakərə kubeda la. A ni yen cə ye kilometer 25 ye kərənyanfanfe. A dugu sigilen falaba də dala. Gərəkaw ka baara nəsinnen be sənə ni baganmara ani nakəbaara ma tilema waati. U ka fen sənəta fanba ye keninge, kaba, sənə, kəri ani malo ye. An bəe se kə fə ko Lagine ni Mali dan ye Gərə dugu ye. O la, Mali faamaw ka kan k'u janto an ka mara dəw la.

Lagine be Gərə mara ni bayanfa cə. O temenen kə, an be se kə fə ko gərə ye kənənayorəba ye. Ka də kan, siraba kelen min be bə Kita ka taa Gərə, n'a bərə o la, sira foyi te yen. O hukumu kənə, n'a jini an ka faamaw fe, u k'u jija anw Gərəkaw ka Sirako la. Sabula, haminanko were foyi te anw na bi ka Sirako in bə.

Ka də kan, n'i y'də men yoro o yoro ka di, a yoro de lasərə ka di. Nənts n'a lasərə man di, a te ke yoro duman ye abada. Sabu, sira de bə yərew kala nəgen na. Nənts. Bamako ni Gərə cə

ye kimometere 160 ye. Nka, mobilitigəw bə kilometer 400 juman bolili wusaya nō kilometer 160 juguma ye. O tuma, hal isa, n'bə jini faamaw fe, u kə lajə kən ka siraw dilan.

Nənts, faamaw be ko caman ke anw fe yan, o sababu ye sirantayan ye. Anw ka mara kənə yan, faama suguya bəe be mineni ke yan. Ne hakilila, duwanew ni zandaramaw de ka kan ka mineni ke. Anw fe yan kumandan ni garadi ani ji ni kungo lakanabagaw de ka mineni kajugun anw fe yan. Ninnu bəe lajelen sababu ye sirantayan de ye.

O tuma, ne Jume Sinayogo bə jini. minisiri fe, min ka baara nəsinnen be jagoko ni sirako ma, ka fara Mali nəmaa bəe lajelen kan, u kən dəmə an ka sirako in na.

Kunceli : Ne Jume Sinayogo bə foli ke ka nəsin Gərə dəgu denmisən kəkulu bəe ma, ka fara Awe dugu 10 in kamalenw bəe lajelen kan. Ka jini u fe, bəe k'i cesiri i ka dugu Awe baaraw fe walasa dugu ka jətaa be sabati.

Jume Sinayogo
Gərə Awe sekretəri zənərlü
Makənə kərini, Sirakərə
Kubeda Kita kafo kənə.

Dugubila kafisa ni laadawuli ye

Du bëe n'a ka laada, dugu bëe n'a ka laada, wa jamana yere fana n'a ka laada don. O hukumu kono, an ka kumadonsow ba fo u ka kuma dø la ko : "N'i ye dugu tø tuba ta ka sigi dø kan, n'a ma bonya a ma, a bë

Jeka Kulibali kaburu

døgoya a ma".

Nin kuma in kero koson, Kolakaw y'u sigi ka u hakili jagabø ka laadaw laje minnu ka kan ka sirataama, u yblu ta, i n'a fo komø ni sukøro. O siratige la, san fila o san fila, Kolakaw bu ka komøko ni u ka suson ke.

Kola ye dugu ye min be Buguni kubeda fe, a ni yen ce ye kilometere 3 ye kørøyanfanfe. A dugumaaw ka baara jøsinnen be sene ni baganmara ani jago misenw ma tilema waati. Baara be Kola, sebe be Kola, ben ni kelenya ani kotojøgontala ni jøgønfaamu be Kola, wa laadaw fana sinsinnen be yen.

O hukumu kono, mëkalo tile 11, ka taa bila a tile 14 na, o kera kolakaw ka laada jømajeba 15 nan ye min be ke san fila o san fila ka jøsin u bënbaø Jeka Kulibali ka faatuli ma walasa a bønaw kana jine a kø. O koson, taratodon, mëkalo tile 11, san 2004, Jeka baara sèbenninkelado, nb ye aw balimake Yusufu Fane ye, ale sera kololakaw ka laadala jønajø in kene kan. O tuma, a ye minnu soro yen, olu file :

Taratodon, mëkalo tile 11, san 2004, Kola Jeka Kulibali kø dugu 7 ce ni musow bëe ye jøgøn soro Kola, n'olu ye : Kola-Sokøro, Døcebugu, Surukula, Tonkarabugu, Moribugu, Makønø ani Børibugu ye, ka fara u ka duna welelenw kan ka bø Bømakø ni Sikaso ani Kolaka minnnu be jamana fan were fe ani jamana were la, ka fara Buguni kumandan n'a nøfemaaw kan, ani jamana Arajosoba (ORTM) ni Buguni kenyereye Arajoso maaw. O temenen kø, Dusuba Tarawele tun be kene kan ka maaw nisøndiya.

Tarata tile bidden, sufenege kanje 20 (20 heures) dafalen, Soma Yaya Kulibali ye jama bisimila ka a jira u la ko an file kene min kan nin ye, kø ye u bënbaø Jeka Kulibali ka faatuli sanyølema jønajø 15 nan kene ye min be ke u fe san fila o san fila. Yaya Kulibali ka fo la, Jeka Kulibali faatuli ye san 100 caman bo ka soro u tun te jønajø k'a la. Nka, ko o ko ni maaw ba ke Ala yere ba hakilina di maa kelen ma, walima maa fila ma walasa olu ka jama tow bila sira. O de sira fe, Ferima-Mamuru n'a døgøke Ferima-køløn ye kabilaw fara jøgøn kan ka a jira u la ko kola dønnen ni laadaw matarafali ye cogo min, nb ye u ka komøko ye, maa min ye o damine, nb tun ye Kola Jeka Kulibali ye, kø faatuli ka ca ni san kene caman ye, ko ni u ma maaw hakili jigin a la, a meen o meen, maaw be jine a kø. O kuma folen, Jeka Kulibali kø dugu 7 sørøla ka a ko sigi senkan. I n'a fo a føra cogo min, san o san u tun be komøko ke: Nka nin hakilina in talen, u ya ke ni komøko kera u fe san min, o sannayølema be bila, ka jøkakørøjønajø ke o nøfesan, Yaya Kulibali ka fo la, u ye jinan ta in laben ke ka ben ni mëkalo ye, o tile

11, 12, 13 ani 14.

O tuma, k'u ba jini jama fe, ni min y'a sen da min ta kan, o tigi k'a sen foori ka bø kørø, ni min ma na ni fén min ye, o kana taa nb ye.

Ni dugulen min fana ta te min ye, kana o ta.

Nin bisimilalikuma bannen, u ye kene di Dusuba Tarawele n'a ka gønbaddenw ma u ka maaw jønajø fo ka taa dugu je. Dugujelen, jama ya kunda Surukula kan. O ye Kolojøka Kulibali sigiyørø følø ye Ba-ni-mønø-ce. O ni Kola dugu ce ye kilometere 7 ye bayanfanfe Faragarsira la. U tun be yen waati min na, Samorikøle nalen, o køledenw ye cefarin minnu minø Kulibaliw ni Jakitew la, olu fagara yørø min nb be wele halibi ko cefagagene, an taara o laje. O tuma, an be maaw ladønniwa, u k'a døn ko Samorikøle.

Senfe ba-ni-mønø ce, nb be wele bi ko Bugunimara, køledenw ye cefarin minnu faga, o kera surukula. An be don min na i n'a fo bi, u kaburuw be lakana kolakaw fe.

O temenen kø, wulafenege kanje 17 temenen ni sanga 30 (17 heures 30) ye, a jinina jama bëe fe, ce ni muso, denmisø ani maakøro, bëe k'i kunda Masa Moriba ni Sokolo Kulibali den dayøro kan, nb ye kolajøka Kulibali kaburu ye. O fana ni Kola dugu ce ye kilometere 3 jøgøn ye bayanfanfe, a ni Buguni dugukønøna ce te teme kilomere 3 kan Sikasosira kinboloyanfanfe ni i temena Buguni na. An selen yen, Kola laadalamaakøro dø nb be wele ko Soma, Soma Yaya Kulibali n'a ka køkørøisigi Buje Kulibali ye sèben kalan o kene kan min kønøko bëe lajelen bolila Kola tariku kan : Jeka Kulibali na cogo, fulaw yen soro cogo, ani Buguni sigi cogo n'a tøgø soro cogo, ka fara kunnafoni nafama caman kan minnu kera

A tø be je 9 nan kan.

pe 8 nan te

sababu ye maa caman ka faamuya sərə Kola Jeka Kulubali ni Cəni Tarawele, Kaba Jakite, Samu Jakite, Fabujé Dunbiya ka siginəgənya sərə cogo la.

Ninnu bəe lajəlen bannen, Soma Yaya Kulubali nə ka kəkərəsigi Buje Kulubali da serə jekakərəjenajə nafamayərə caman ma. U ka fə la, jekakərəjenajə in damineni sanji 15 ye jinan ye, san fila o san fila u bə ke. Nafa minnu bə la, maa da te se o bəe ma.

N ka min dogolen te maa si la, o de ye ko a damine ni sisani cə, a kəra sababu ye ka dibi fara ka bə ko caman jəma ba-ni-mənə cə sigibagaw ni jəgən cə, kə to maa caman kə joyərə dən, kə dən fana ko i yərə ye jənni ye. A kəra sababu ye, ba-ni-mənə cə dugu 26 kənəmaaw bəe k'ə ka kabilia dən. Sabu, an ka kumadonsow ko u ka kuma də la ko : "Sodən, jiridən, ko yəredən de jəgən te". Sabu, n'i yi yərə dən, i bə maa wəre dən, n'i yi yərə dən, i bə

k'i ka dugu fə, ka k'i ka du fə, ka k'i ka jamana fə. Ninnu ye nafaw ye, u ye minnu sərə jekakərə su lədənni senfə. O Təmənen kə, jekakərə su bə mago jə maa kelen ye fana. Ka də kan, n'i y'i da falen a la ko o ko la juman sira fə, o bə jə kə sabu ke a ka kankelentigiyə ni tilennenya maaw ye hali nə tun te seli. O ye fen ye min bə kə hali sini.

Nka n'i mago jəna, i da ye fen minnu fə, i bə ta nəlu ye. Nəntə a b'i kəle fo kələko cəjuguba.

A fə cogo la fana, jamana kuntigi si ma sigi Mali kunna yəremahərənya tali ni bi cə ni min ma se Kola dugawujini kama, fo n'a bərə maa Kelen na.

An bə se ka min fə maaw ye, o te dəwərə ye, u kə dən ko Kola Jeka Kulubali tun te waliju ye, kəmətigi tun don, wa a ka baara tun ye donsoya ye. Nka fen min ye nin təgə ni nin dawula ni fanga lasa ma, o kəra a sənni ye a kərəkə ye. U ka fə la, a ye dijə ko bəe lajəlen ke a kərəkə ye juman sira fə. O hukumu kənə, an

maakərəw ko dugawu bəe sərə ka di fo dugawu kelen. O tuma, n balimaw, o ye dugawu jumen ye ?

N balimaw, maa bə fadugawu sərə, ka badugawu sərə, n ka kərəduguwū sərə man di de ! Nka Kola Jeka Kulubali yə ta sərə.

Yusufu Fane

Kələsili : Kolokaw ka san 2004 nan məkalo tile 11, 12, 13, 14 jekakərə jənajə senfə, an ka jamana kuntigi Amadu Tumani Ture ye gurupu kelen ni sefawari dərəmə 70 000 (ba bi walonwula di kolakaw ma bolomafara ye. Soma Yaya Kulubali yə ka kuma kuncə nə kunnafoni dali ye jama tulo kan.

A ye duguwau ke ko Ala ka san 2006 ta jira an bəe la kəneya la ani sərə la. Ko ni a diyara Ala ye, Kola kəməko bə kə san wəre 2005 la. Nka u yərewolodama ka ko yə ye.

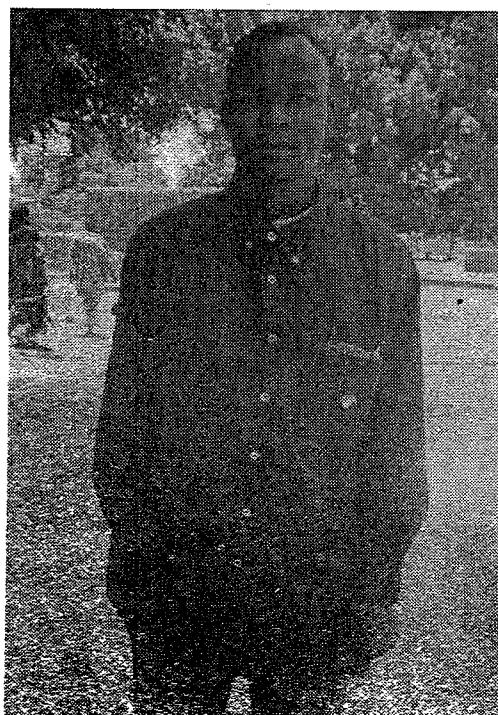
Nin baara in kəra Yusufu Fane fe ni Amadu kəməgəjan Kulubali ani Amadu Samake fe, n'olu ye an ka lasigidenw ye koba komini ni Buguni dugu kənə.

Danbetən ka lajə

Kati kubeda balikukan karaməgəw ka jekulu (danbetən) yə ka lajə kərenkərennen kə ntenendon, məkalo tile 10, san 2004, Kalifabugu. O ye dugu ye min bə Kati kubeda fə.

A ni yen cə ye kilomətərə 47 ye kəjekafe. Komini wolonwula balikukan karaməgə cə ni bəe ye jəgən sərə lajə in kəne kan, min jəmaaya tun bə Zan Kulubali bolo.

Jama dafalen, Ətiwale ka lasigiden min bə Kalifabugu, n'o ye Adama Danbele ye, ale ye maaw bisimila. O bannen, demejekulu Tonisi ka kalanko kələsibaga Buba Jara ye kuma ta. A ko lcə in kən te

Zan Kulubali Kati animateriw
ka ton peresidan

dəwərə ye, u ye lajəba min kə kənbia awirikalo tile 27, san 2004, baarakəta minnu hakilina tara, ka se ka olu waleyali damine. O hukumu kənə, ben kerə kan ko ka jekulu (danbetən) kofə komini wolonwula meri jəmaaw ye.

O baara bolodara cogo min na, o file :

1 - Kalifabugu komini : Siriki Dunbiya ni Hawa Dunbiya

2 - Yegebugu komii : Umaru Jara

3 - Kanbila komini Zərəsi Kane ni Hawa Jara

4 - Jago komini : Lamini Kulubali ni Kajatu Jara

5 - Dubabugu komini : Sedu Jara ka bə Kədugu

A to be ne 10 nan kan

je 9 nan to

6 - Diyo komini : Koko Jara ni
Lala Tarawele

7 - Donbila komini : Barakilen
Jara

Ben kera a kan Kalifabugu laje
kerenkerennen nin senfe ko dan-
beton nemaa Zan Kulubali n'an
balimamuso do ka kan ka nin taa-
ma ninnu ke neogon fe komini
kofolen ninnu kelen kelenna bee la.

Laje kerkenkerennen in senfe,
Buba Jara da sera a ma ko lajeba
min kera Kanbila, awirikalo 27, san
2004, ko lajekelaw tilala kulu 2 ye
walasa bee k'i hakilina di ton
baaraw taabolo kan. O hukumu
kono, kulu bee ya hakilina di min-
nu file :

Kulu folo ka hakilinaw jaabi :

- 1 - Ton kofoli duguw kono
- 2 - Tendenwariko sinsinni
- 3 - Biro ka don kerkenkerennen
ta tonsigi kama
- 4 - ka ton kofoli demejekuluw ye.

Kulu filanan ka hakilinaw jaabi
Baara kelenw dantigeli
Ka ton kofoli dugumaaw ye
Tendenwariko
Duguw ka wari beta
Lajeba keli walasa ka hakilinaw
falen falen.

Nin kulufila ninnu hakilinaw
faralen neogon kan k'u sensen, ben-
kera minnu kan olu file :

- 1 - Ton kofoli duguw kono
- 2 - Ton kofoli kominiw kono
- 3 - Tendenwariko sinsinni
- 4 - Duguw ka waribetako
- 5 - Biro ka laje kerkenkerennen
keli

Lajeba keli ka baarakelenw nefo
Ton kofoli demejekuluw ye
Baro sigili Arajoso do la ka ton
taabolo nefo

Ben kera baara minnu kan, olu
bolodara nin cogo in na :

Tableau

San baara ketaw bolodali bannen,
demejekulu Tonisi ka kalanko
kelsibaga Buba Jara ye maaw fo
kosebe. Ka da kan ni mupu ni tim-
inandiya ani kofaamu te, duguw ni
neogon je ka jan cogo min maaw
tun te na. O temenen k, danbeton
nemaa Zan Kulubali fana ya ka
nisendiya jira maaw la ka
dugawudon ke ka neesin ton ka
netaa ma. O temenen k, Otiwale
ka lasigiden Adama Danbele ye
jama bee fo, ce ni muso. Lasigiden
ka foli ni dugawu bannen, an bal-
imamuso Hawa Dunbiya min ye

balikukan karamago jolen ye, ale
ye foli ke danbeton karamago mu-
soma bee lajelen tegola, ko Ala ka
danbeton tenden cema ni musoma
bee son sijan ani keneya la, ka ba-
likukan taa je Mali kono ana
kakan.

Yusufu Fane

Kolosili : A jinin be Kati
kubeda balikukan karamago ka
jekulu (danbeton) maa bee fe, u ka
neogon sero Kanbila u ka lajeba la
min be ke zuwenkalo tile 30, san
2004.

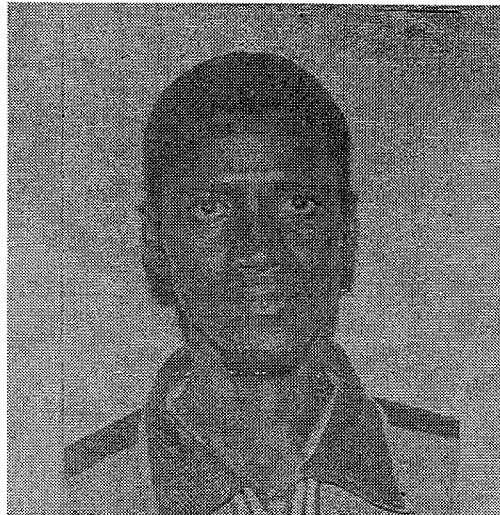
Kanbila.

San 2004 baaraketaw bolodacogo

Baaraketaw	Baaru kecogo	Baaru keyoro	Baaru kewmati	Baaru kebagaw
Arajola baro keli	- Mogo sugandellienw be se arajoso la ka nefoli	Arajo belekan na Kati	Mekalo damine	Zan, Zerosi, Teresi, Sunkalo, Hawa
Ton kofoli komini kono	- Ka se dugutigi ma ka konseyew ni dugu ton neogow wele ka nefoli k'ye	- dugu bee komini 7 ninnu kono	zuwenkalo	Biro mogo bee
Duguw ka waribetako ani tendenwariko	- ka nefoli ke dugu - ka nefoli arajo la baro senfe	Dugu bee	Sanni zuwenkalo ka sa	Duguw balikukanmago
Biro ka laje kerkenkerennen keli	- Ka seben ci Otiwale fe - ka wele ke arajo la	Kalifabugu	Mekalo tile 10	Zan Kulubali
Lajeba	- A be boloda biro ka laje senfe	Biro ka laje senfe	Mekalo tile 10	Zan Kulubali
Ton kofoli demenbagaw ye	do kan Ka seben laben k'a ci demenbagaw do ma Ka se demenbagaw do ma	Biro ka laje senfe	Mekalo tile 10	Zan Kulubali

Ntolatan sariyaw (boké temenen tɔ)

Sariya wolonwulanan : Ntolatan waati kuntaala waati fila, minnu kelen kelen ye sanga 45 ye, k'u cemabə ni sanga 7 fo 15

Bekayi Trawele

segennafijebəwaati ye. O bù jira ko ntolatan waati kuntaala be se ka janya ntolatan kələsibaga fe k'o sababu ntolatan sensumayawaatiw hake ye. Osababu be se ka bo ceden də joginni na walima ceden nənəbilali ye kəmi (segəndi) 30 kənə.

Ntolatan dəw bə yen, tən kelen ka sebagaya sərəli ye diyagoya ye min na. Nō don, ni ladalawaati sanga 90 kuncera filani bin kan, waati lajanya sanga fila ntolatan be boloda, o kelen kelen kuntaala ye sanga 15 ye. Nō fana kuncera filanibin kan, kurutanw (penaliti) be boloda.

Sariya seeginnan : Ntolatan damine.

Ntolatan damine tanni be ke tən sugandilen fe. Nka ntolatan daminenen kə, waati o waati ni kuru donna, ntolatan, ntolatank be ro kuruya kuru donnən kəfə.

Sariya kənəntənnan :

Ntola lahala kene kənə, walima kene kəfə. Ntolatan waati kuntaala bəe kənə, ntola be sərə kene de kənə. Nka, ni kələsibaga kera ntolatan lajəbağa ye k'o sababu kə ntola ka kene kəsagonni ye, a kera kə to sanfe wo, walima duguma.

Sariya tannan :

Ni ntola gosira ceden də fe, ka sərə a ma dankari ntolatan sariyaw la, ka don jə kənə, o be wele ko kuru donna.

Sariya tannikellennan :

Ntola sərəli kene kəfə

Nin ye sariya gelenmanw də ye, minnu waleyali bə se ka na ni kuma caman ye.

Ceden be jate kene kəfə, nā yā sərə ntola diwaati a ma a ceden nəgən də fe, a kelen jəsinnen be jəkələsila ma, kene furancebolo kan, sinamatən ka daga kənə. O fililatilen be ke ni jangili ye ka jəsin filiketən ma, ni ntola dakatan bolojugu ye fili keyərə yere la.

Sariya tannifilanen :

filiw ni tankojuguw
Ni ceden ye i tugu ka nin filiw də la kelen kə, a bə jangili ni dakatan bolojugu ye kəmən yə.

Nā yā fadencəden də tan nā sen ye, walima a kə bisigi ta.

Nā ye takili da (walima kə bisigi ta) a fadencəden də jə.

Nā yā fadencəden də bolibagatə mine a kəfə.

Nā ye minəkojugu k'ə fedencəden də la.

Nā ye fadencəden bugə walima k'i bolo lawuli a kanma

Nā yā fadencəden mine kə lajə, walima kə digi jəfə.

Ka ntola ta n'i bolow ye, walima ka maga a la n'i bolow ye (fo nā bəra jəkələsila la a ka daga kənə).

Kələsili : Hali ni jəkələsila yere magara ntola la a ka daga kəfə, o yē jangili ye ka taa a yere juguya la.

Dakatan bolojugu jangili kunw :

ka ntola tankojugu kə
ka fadencəden də mine a tugu ma

ka geleya don fadencəden senkərə ka sərə i yere tə ka ntola pini.

Ka jəkələsila mine.

Kələsili : Dakatan jangili be se ka ke jəkələsila yere juguya la, nā yā sərə o yā da bo a kanma ka ntolatan lasumaya ka kəmi wəərə kəsagon.

Ni jəkələsila yā ka ceden də ka sennantola dilen də kunben nā bolo ye, o fana ye jangili ye ka taa a juguya la.

A tə be boké nata kənə

Bekayi Trawele

Kələsili : N'aw ma faamuya sərə nin sariya kelen o kelen kan, aw be bataki ci Jekabaara sebenjekulu ma. Bekayi Trawele be wulikajə kə ko faamuya kise aw ma Jekabaara kelen in kənə.

Ka bɔ Nèrekòrɔ

Ne misondiyalenba be Jekabaara kunnafonisebenko la, ka da kan, ka bi tigasene baarada bora Kolokani yan, n'o tun ye OACV ye, balikukan sinsinfen kologirin tun firi bolo.

Tine don, kibaru ma kötige an na waati si. Nka, min ye Kibaru ni Jekabaara soro cogo ye, an mo foyi foamu o la. Barisa, an bu kelen kelen ye bolow fe. O kanma ne tun be a fe kù dən a be lasora nəgoya la cogo min na. Fen min ye a kənəkow ye, ne be a pini aw fe aw ka keneba filia farikolo nənaje kanma. Ne isondiyara ni farikolo kənəyə emukanw ye. U be məgə bilasira cosebe banaw dənni ni u kele cogow a ani yercanga cogow ka bɔ u ma. Ve be a pini aw fe aw ka kumə cosebe an ka jamana kənə polikikow kan. Aw kana jiné an bisirali la an ka senefenw tonəbeko numan ladilikanw kɔ. Bee bu dən ko Kolokani ye sumanw ni tiga seneyərəba ye an ka jamana kənə. Awa, ka fara o ladala senefenw konzəresene fana be ka don Kolokani komini tan (10) duguw məgəw bee jogi la. Bi bi in na, maa caman be wariba soro nzeresene na san o san. O temené kɔ, n ye labaruya jənjən də men min bɔ jira ko World Vision baaradaba do benn dayele Kolokani dugu kənə san 2004 Əkutəburukollo la. Ne koni be Ala deli o ka kəkunnafo ni jənjən ye.

Mamutu Jara
ka bɔ Nèrekòrɔ (Kolokani)

Jaabi

Jaraké, bi bi in na, Jekabaara be soro kalo o kalo, waati berebemén kənə, Mama Sangare ka bolo fe. Ale te maa dogonnen ye Kolokani. Sebenjenabəla don Kolokani kundanbiroba la, no ye serkili ye.

Aw be Jekabaara soro ale bolo kɔ lo o kalo sanni na. Awa, ni seben be aw bolo ka lase an ma, aw bɔ da ma, i n'a fɔ Ibumhuma Jara yà ta kəcogo nin na, ka bɔ arajo Beledugu la. Mo na Sangare ləw ko sebenw lase an na nəgoya la. Fen min ye World Vision ka Kolokani lasoroli ye, an fano be fara i kan, ka Ala deli o waleyali

Nsirin : Suruku danbe

Ka bi dijé fajiridanin waati, Kadamanenya tun be dafen ninmaw bəe ni nəgən cə. O de kanma fana, mara tun be sigidaw bəe kənə : adamadenw n'u ka masaw an'u ka setigiw an'u ka setigi kərəsigiw ; kungofenw fana tun ka sigidiya labennen bɔ cogo kelen nafaw tun ye kungo masa ye ; sama ni jaramankana a ni waraninkalan tun ye setigiw ye, ka wara təw ke kərəsigiw ye, ka soro ka kungofen təw ke jamana kənədenw ye. Joyərɔ lawasalen tun te suruku la. O de mənə tun te dayərɔ soro ale la, barisa, a yere ka fɔ la, ale nəgən galabukene tun te wula kənə. Awa, ale yere de tun ye kenekaraba ye, sabu, fen de tun bale gen ka dəse a la, ale tun te fengen ka dəse o la. Ni surukuba tun yà sigi waati o waati kà miiri a bolokɔ fe minecogoya la, a sənəmə tun be tijé. Nka, ko si sabuntan te. Dijé kənə, n'i ye tanga bətə ye fənba kan, i mana a məmə a nəma, i be tə soro fənnin hakili-nan jugu də de bɔ baju la. Awa, lagosibaga were tun te surukuba la nsonsann ko. O min tun yà kenekan dakawuli teri ye. O de kanma u ka teriya nà ta bəe, waati ni waati fənəgənkə tun te ban u ni nəgən cə. Don də la, nsonson y'i kanto surukuba ma ko :

kərə suruku, e bolo, danbe min bə la o te dafen were si la. Awa o de y'i ka nalomaya kenekanda ye !

Surujuba yà jaabi !

dəgə nsənsan, a tena məen yere, e bəna a dən ko dijé maa si nalonnen te ka temə maa kan min bù miiri ani ka dà la, k'le nəgən məgə kegunman te

Tile saba o kɔ, su kora terima

fila ninnu na k'u to kungo kənə. O waati fana na, donso sogobee-faga fana tun be kungo kənə, n'a ka lanpayeelen ye an'ka marafa, sogojini na. Nsonsan ne su lanpanyeelen kan dərənpe, a y'i gusun k'i jə, k'i kanto suruku ma ko :

- kərə suruku, tile kura dəre !

Suruku y'i senfa k'i mabɔ, ka soro a be kà fɔ ko :

Dəgə nsənsan, tila were Njala la, nama tə laje dəre. O tən danbe rə !

Sogobee-faga ye nsənsan bon nin cogo de la, kà su ta kà bila a ka npalan kənə, ka temə n'a ka kungoyàala ye ko ale ma sogoba bon fələ ! O waati yà soro suruku dənnən bə sen saba kan tunin də kəfə ka sogobee-faga laje. A y'i kanto a yere kənə ko : "Danbe jumen be kisili taabolo bə ?" A fana kelen yà ka sira tə ke sensabataama na, ko "maa k'i yere dege o la, barisa sen kelen fana karidon be

Mamuru Trawele
ka bɔ Kokeni

Jekabaara

Ləbelikuntigé Seben jekulu kuntigé

Tumani Yalor Sidibe
Seben jekulu

Yusufu Fane

Bakari Sangare

Usumani N Trawele (CMDT)

Tumani Yalor Sidibe
nəgenw kebagé

Yakuba Jara ko Kayi

Labenbagé oridimateri la

Worokiyatu Sə

Baorake nəgenw

CMDT World Vision - Ofisi Nizeri -

Ofisi irri - OHVN

Hake bətə : 110000

Batokisira : 2043

Negejurusira : 229 62 89

Jamana baarada Seki zayedı togola
sira - Hamudalayi kin - Bamako ...